

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2000-2001

23 november 2000

ONTWERP VAN DECREET

houdende toekenning van een korting op de personenbelasting

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	7
Advies van de Raad van State	9
Ontwerp van decreet	15

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Met het voorliggende ontwerp van decreet wil de Vlaamse regering gebruik maken van de in de Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten (hierna "Financieringswet") voorziene mogelijkheid tot het toekennen van kortingen op de personenbelasting.

Deze belastingverlaging kadert in een proces van ruimere regionale fiscale autonomie dat Vlaanderen moet toelaten een volwaardig fiscaal beleid te voeren, dat rekening houdt met de eigen accenten uit haar maatschappelijke en economische omgeving.

Met betrekking tot de personenbelasting zijn de fiscale mogelijkheden van de gewesten vooralsnog vrij beperkt. In het kader van de Commissie voor de Staatshervorming – de zogenaamde COSTA – zijn besprekingen aangevat die moeten leiden tot een grotere fiscale autonomie. Vlaanderen wenst echter niet stil te staan en in afwachting van verdere realisaties, wil zij gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden die haar nu reeds ter beschikking staan.

In die optiek zal het Vlaamse Gewest nu dan ook toepassing maken van de voorziene mogelijkheid voor de gewesten om een korting toe te kennen op de personenbelasting aan de belastingplichtigen met woonplaats in het eigen gewest.

Artikel 6, § 2, 3°, van de Financieringswet geeft de gewesten inderdaad de mogelijkheid om kortingen toe te kennen op de federale personenbelasting.

Het advies van de Raad van State

Op 26 juni 2000 heeft de Vlaamse minister van Financiën en Begroting het voorontwerp voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

De Raad van State heeft op 28 september 2000 advies gegeven.

De Raad van State oordeelt dat het op 12 juli 2000 in het Overlegcomité over dit ontwerp op gang gebrachte overleg niet afgehandeld werd. Bijgevolg gaat de afdeling wetgeving er van uit dat een voorafgaande vormvereiste niet vervuld is en dat "het

voorontwerp niet in zoverre gereed is dat het kan worden onderzocht".

Het overleg over dit ontwerp werd gestart in het Overlegcomité op 12 juli 2000. Het overlegcomité van 19 juli 2000, waarin verslag zou worden uitgebracht over dit ontwerp heeft echter nooit doorgang gevonden.

Inmiddels bevat het afgesloten Sint-Hedwigsakkoord de expliciete bevoegdheid van de Gewesten om afcantiemen toe te staan.

Bijgevolg is verder overleg binnen het Overlegcomité niet noodzakelijk.

De rechthebbenden

In concreto zal deze korting de vorm aannemen van een uniform forfaitair bedrag per natuurlijk persoon die onderworpen is aan de personenbelasting en die niet als ten laste kan worden aangemerkt in de zin van de bepalingen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, meer bepaald artikel 136.

Het is inmiddels de bedoeling de korting toe te kennen aan iedere natuurlijke persoon, alleenstaande of gehuwde, die niet ten laste van een alleenstaande of van echtgenoten kan worden aangemerkt.

Deze formulering vermijdt dat er een ongewilde ongelijkheid zou ontstaan tussen gehuwde en ongehuwde koppels. Voor een echtpaar (gehuwd koppel) betekent dit immers dat er tweemaal een korting zal worden toegekend, niettegenstaande zij slechts één aanslag ontvangen in de personenbelasting. Iedere echtgenoot is immers een natuurlijk persoon, onderworpen aan de personenbelasting en valt niet onder de categorieën van "personen ten laste" bedoeld in artikel 136 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

Het forfaitair karakter

De korting heeft een forfaitair en geen procentueel karakter. Het forfaitair karakter van de korting voert immers een sociale correctie in, in die zin dat een selectiviteit wordt gecreëerd die ten goede komt van de laagste inkomens. Sociale correctie die men niet had bereikt door met een procentuele korting te werken.

Dit systeem van forfaitaire kortingen biedt bovendien een begin van oplossing voor de werkloosheidsval. De verlaging van de fiscale druk via kortingen, leidt immers vooral tot een verhoging van het beschikbaar inkomen van de werkende en niet van dat van de werkloze.

Personen die geen personenbelasting betalen, krijgen immers geen korting. Deze groep bestaat voornamelijk uit werklozen en bepaalde gepensioneerden (en een aantal studenten). Iemand die werkt tegen een laag loon echter, betaalt al snel 20 % aan fiscale en sociale lasten. De verlaging van de fiscale druk via kortingen, leidt dan ook vooral tot een verhoging van het beschikbaar inkomen van deze werkenden met een laag inkomen.

De berekening en verrekening

Aangezien de korting een vast bedrag is, is geen berekening vereist.

De korting zal worden toegekend op de totale federale personenbelasting, inclusief aanvullende crisisbijdrage en gemeentelijke opcentiemen. Op die manier wordt er niet geraakt aan het bedrag aan opcentiemen dat de gemeenten ontvangen.

Met het federale niveau werd afgesproken dat het een ontwerp van federale wet zou indienen waarin de wijze van verrekening van gewestelijke kortingen op algemene wijze wordt geregeld.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

De toekenning van een korting op de personenbelasting is een fiscale maatregel die op grond van artikel 6, § 2, 3° lid, van de Financieringswet voorbehouden is aan de respectieve gewesten.

Artikel 2

§ 1. De korting wordt toegekend aan iedere natuurlijke persoon die onderworpen is aan de personenbelasting overeenkomstig artikel 3 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 en :

- zijn woonplaats heeft gevestigd in het Vlaamse Gewest en
- niet als ten laste kan worden aangemerkt in de zin van artikel 136 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

- De korting wordt enkel toegekend aan de belastingplichtigen die hun woonplaats in het Vlaamse Gewest gevestigd hebben. Dit vloeit ook logischerwijze voort uit de territoriale bespreking van de bevoegdheden van de gewesten.

Het begrip "woonplaats" moet geïnterpreteerd worden in zijn gebruikelijke fiscaalrechtelijke betekenis zoals deze ook gehanteerd en geïnterpreteerd wordt in de Financieringswet zelf en in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

- De korting wordt toegekend aan iedere natuurlijke persoon (onderworpen aan de personenbelasting) die niet als ten laste kan worden beschouwd. Deze voorwaarde impliceert dus dat in het geval van een echtpaar er twee kortingen worden toegekend. Zij betekent ook dat een persoon ten laste, ook al heeft deze belastbare inkomsten, geen aparte korting zal ontvangen.

§ 2. De korting is een forfaitaire korting die 2.500 frank bedraagt. Zij blijft echter beperkt tot het bedrag aan belasting waarop zij toegepast wordt en kan dus niet leiden tot een negatief bedrag aan personenbelasting.

Aangezien de korting een vast bedrag is, is er geen berekening vereist.

De korting zal worden toegekend op de totale federale personenbelasting, inclusief aanvullende crisisbijdrage en gemeentelijke opcentiemen. Op die manier wordt er niet geraakt aan het bedrag aan opcentiemen dat de gemeenten ontvangen.

Met het federale niveau werd afgesproken dat het een ontwerp van federale wet zou indienen waarin de wijze van verrekening van gewestelijke kortingen op algemene wijze wordt geregeld.

Artikel 3

Het decreet treedt in werking vanaf aanslagjaar 2001. Dit betekent dat de korting zal worden toegekend op de belasting die de belastingplichtigen

in het Vlaamse Gewest dienen te betalen met betrekking tot hun inkomsten van het jaar 2000.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAELE

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende toekenning van een korting op de personenbelasting

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. Voor wat het Vlaamse Gewest betreft, wordt, per aanslagjaar, een korting van 2.500 frank toegekend op de personenbelasting, aan iedere natuurlijke persoon die overeenkomstig artikel 3 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 aan deze belasting onderworpen is en zijn woonplaats heeft in het Vlaamse Gewest en die niet als ten laste wordt aangemerkt overeenkomstig artikel 136 van datzelfde Wetboek.

§ 2. Deze korting kan niet meer bedragen dan de belasting waarop zij wordt toegekend.

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking vanaf aanslagjaar 2001.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAELE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES 30.336/VR

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, verenigde kamers, op 26 juni 2000 door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende toekenning van een korting op de personenbelasting", heeft op 28 september 2000 het volgende advies gegeven :

Het aan de afdeling wetgeving voorgelegde voorontwerp van decreet heeft tot voorwerp aan elke natuurlijke persoon die zijn woonplaats heeft in het Vlaamse Gewest, een korting van 2.500 frank op de personenbelasting toe te kennen, op voorwaarde dat die persoon krachtens artikel 3 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 aan die belasting onderworpen is en hij niet als ten laste wordt aangemerkt op grond van artikel 136 van hetzelfde wetboek.

Luidens de memorie van toelichting is het voorontwerp gegrond op artikel 6, § 2, eerste lid, 3°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten dat als volgt luidt : "Een samengevoegde belasting is een rijksbelasting : (...) 3° (...) waarop de Gewesten op basis van de lokalisatie van die belastingen, opcentiemen kunnen heffen, respectievelijk vanaf 1 januari 1994 kortingen op voornoemde belastingen kunnen toekennen, voor zover deze laatste het bedrag van de toegewezen opbrengst niet overschrijden." Artikel 6, § 2, tweede lid, van dezelfde wet luidt als volgt : "De in deze titel bedoelde samengevoegde belasting is de personenbelasting".

Artikel 9, § 1, eerste lid, van dezelfde wet, bepaalt : "De invoering van opcentiemen of kortingen wordt voorafgaandelijk overlegd tussen de federale Regering en de Gewestregeringen".

Uit die bepalingen blijkt dat de gewesten hun bevoegdheid inzake kortingen op de personenbelasting alleen kunnen uitoefenen indien vooraf overleg wordt gepleegd.

In het onderhavige geval heeft de gemachtigde ambtenaar aan één van de auditeurs-verslaggevers een document toegezonden dat gevoegd was bij de notulen van de vergadering van 1 december 1999 van het Overlegcomité Federale Regering - Gemeenschaps- en Gewestregeringen, en dat het volgende punt bevat :

"4. Artikel 9.- Afcentiemen : Het overlegcomité is van oordeel dat lineaire, forfaitaire kortingen voor een globaal bedrag van 3,2 mld voor het jaar 2000 op de inkomstenbelasting volledig vallen binnen het toepassingsgebied van de huidige financieringswet en niet van aard zijn de economische en monetaire unie in gevaar te brengen".

In de notulen wordt vermeld dat het Overlegcomité zijn instemming betuigt met dat document.

Volgens de gemachtigde ambtenaar zou uit dat stuk blijken dat aan het overlegvereiste is voldaan.

De Raad van State is evenwel niet volledig ingelicht geworden over de stand van het vereiste overleg. Uit de notulen van de vergadering van 12 juli 2000 van het Overlegcomité, onder punt 6 ("Overleg met toepassing van artikel 9 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten. Voorontwerp van decreet houdende toekenning van een korting op de personenbelasting") blijkt immers het volgende : "Het Comité neemt er akte van dat het overleg, overeenkomstig artikel 9 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, op initiatief van de

Minister-President van de Vlaamse Regering over het voorontwerp van decreet, wordt opgestart".

Uit dat stuk blijkt dat het in artikel 9, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 vereiste overleg over het voorontwerp van decreet dat aan de Raad van State is voorgelegd, op gang is gebracht, doch op 12 juli 2000 niet was afgehandeld. Uit geen enkel ander aan de Raad van State voorgelegd informatiegegeven blijkt dat dit overleg zou zijn afgelopen.

De afdeling wetgeving stelt bijgevolg vast dat, aangezien dat voorafgaande vormvereiste niet is vervuld, het voorontwerp niet in zoverre gereed is dat het kan worden onderzocht.

De verenigde kamers waren samengesteld uit

de Heren	A. BEIRLAEN,	kamervoorzitter, voorzitter,
	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	Y. KREINS,	
	Ph. QUERTAINMONT,	
	J. SMETS,	staatsraden,
	P. VANDERNOOT,	
	F. DELPEREE,	assessoren van de
	A. ALEN,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.
	C. JADOT,	toegevoegd griffier.

De verslagen werden uitgebracht door de HH. B. SEUTIN, X. DELGRANGE en L. DETROUX, auditeurs. De nota's van het Coördinatiebureau werden opgesteld door de HH. J. DRIJKONINGEN en Ph. BROUWERS, referendarissen, en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris en Mevr. A.-F. BOLLY, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

A. BEIRLAEN

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Artikel 3

DE VLAAMSE REGERING,

Dit decreet treedt in werking vanaf aanslagjaar 2001.

Brussel, 17 november 2000.

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

BESLUIT :

Patrick DEWAELE

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. Voor wat het Vlaamse Gewest betreft, wordt, per aanslagjaar, een korting van 2.500 frank toegekend op de personenbelasting, aan iedere natuurlijke persoon die overeenkomstig artikel 3 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 aan deze belastingen onderworpen is en zijn woonplaats heeft in het Vlaamse Gewest en die niet als ten laste wordt aangemerkt overeenkomstig artikel 136 van datzelfde Wetboek.

§ 2. Deze korting kan niet meer bedragen dan de belasting waarop zij wordt toegekend.